

Stop uhlíkové prokrastinaci

Úspěšní umí spolupracovat.

Vláda ČR dál přijímá další klimatickou legislativu bez toho aniž by utvářela podmínky k její naplnění.

Za 50 let kdy je problém emisí řešen nikdo nepředložil jinou variantu řešení než přechod k uhlíkově neutrální společnosti.

Vyspělý svět v roce 2005 zamířil k udržitelnému rozvoji

Potřebujeme vládu, která je schopna vést společnost k uhlíkové neutralitě.

**Transformace vyspělého světa na bezuhlíkovou společnost probíhá.
ČR se váhavě zapojila, ale už 4 roky neplní řádně své vlastní závazky.**

Jsme součástí jednoho celku. Pokud budeme ignorovat výzvy jako příležitosti,
pak nám výzvy přinesou jen problémy.

Každý další měsíc odkladů zhoršuje konkurenceschopnost ČR.
Každý další měsíc zhoršujeme výhled na budoucí prosperitu
Každý další měsíc bereme budoucnost našim dětem.

Evropa se chystá na Green Deal - máme vizi klimaticky neutrálního kontinentu.
ČR si už nemůže dovolit další odklady a váhání.

**Dekarbonizace je největší společenská výzva moderního světa.
Je to problém, ekonomický, kulturní, sociální. Týká se každého z nás !**

Pro její naplnění se vytváří závazné nástroje, které umožní náročný proces zvládnout. Není žádný plán B.

Legislativa - základním kamenem jsou pravidla pro obchodování s emisními povolenkami

Základní nástroj pro snižování emisí CO₂.

Princip -

- každý emitent musí mít své emise pokryté povolenkami.
- Pokud emituje více znečištění než na které má povolenky, platí pokutu a navíc si musí povolenku dokoupit.
- Povolenky vydává EU a jejich počet se tak jak má postupovat dekarbonizace se postupně snižuje.
- Dle struktury, kterou si vyjednali jednotlivé státy, část povolenek obdrží státy a část emitenti.

ČR přijala v roce 2009 klimaticko-energetický balíček do roku 2020 = soubor legislativních předpisů.

ČR cíl nenaplnila. Ignorováním plnění dohodnutých závazků ČR zvyšuje cenu povolenek a zdražuje energie občanům.

Princip

- Evropský parlament vydá směrnici - členské státy si tvoří vlastní zákonný postup jak směrnicí naplnit. (Včetně zpětného vyjednání úprav a výjimek).
- Minimální závazek snížit emise skleníkových plynů o **20%** oproti úrovni 2005
- Minimální dosažení podílu obnovitelných zdrojů energie **20%**
- Minimální snížení konečné spotřeby energie o **20%**

Snížení emisí v ČR dostupná srovnatelná data 2005-2018 - **10,6%** - **minimální závazek vzhledem ke stavu k roku 2018 nemohl být naplněn (snížení pouze o 13,3 MT CO2 ekv.)**

https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/17groc/gr17cz/tab/tabX1_CZ.html 2005 140,5 Mt CO2 ekv.

https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/18groc/gr18cz/X.SkiPlyny_CHMU2018.pdf dostupné plnění 2018 -127,2 Mt CO2 ekv.

Podíl obnovitelných zdrojů v ČR v roce 2020 nad **16%** - **minimální závazek nesplněn**

<https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/statistika/obnovitelne-zdroje-energie/2021/9/Obnovitelne-zdroje-energie-2020.pdf>

Snížení konečné spotřeby energie dostupná data 2005-2018 - **10%** **minimální závazek vzhledem ke stavu k roku 2018 nemohl být naplněn**

<https://www.czso.cz/documents/10180/25385875/12219542+810609k0551.pdf/55412dcb-5e79-473a-98b4-09406380824a?version=1.0> 1.130.824 TJ v roce 2005

https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/energeticka-ucinnost/strategicke-dokumenty/2020/6/8-pokrokovazprava_200428_final.pdf 1.017.197 TJ v roce 2018

Za alokované povolenky se zavazuje znečišťovatel snižovat emise, pokud je sníží a povolenky nevyužije, může je prodat.

JAK FUNGUJE POVOLENKOVÝ SYSTÉM EU

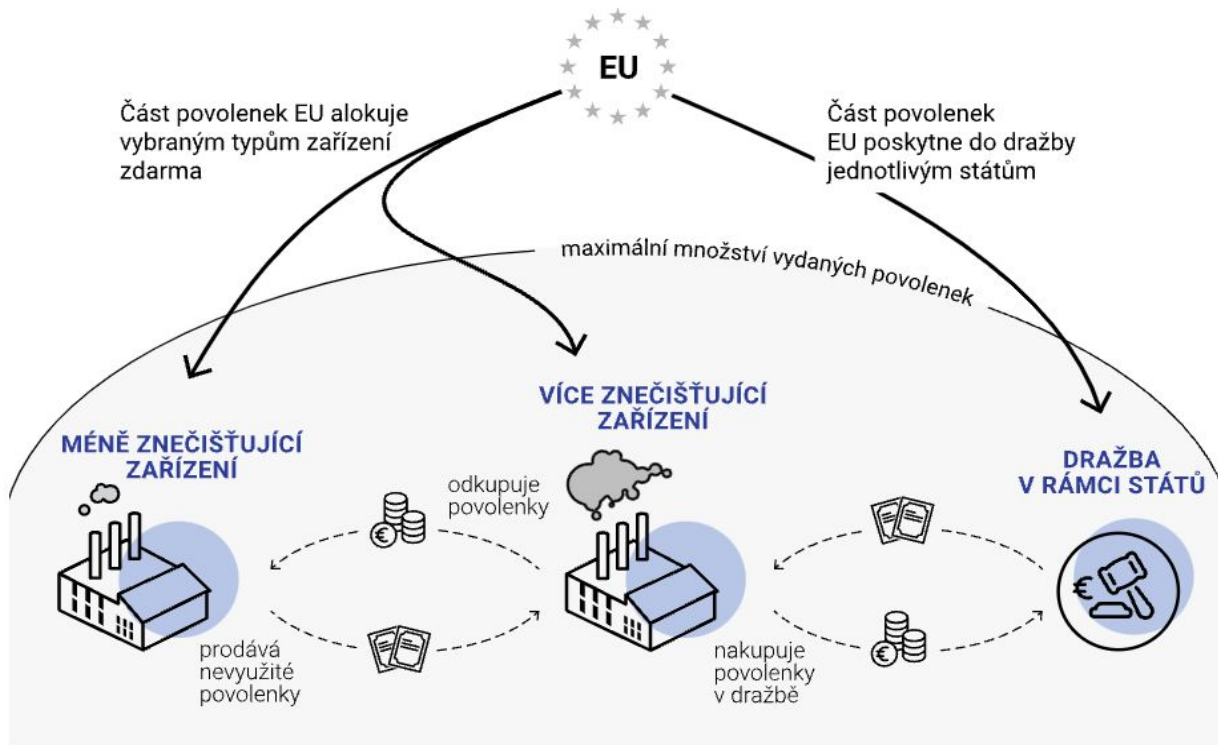
Kdo více znečišťuje, ten více platí.

peníze

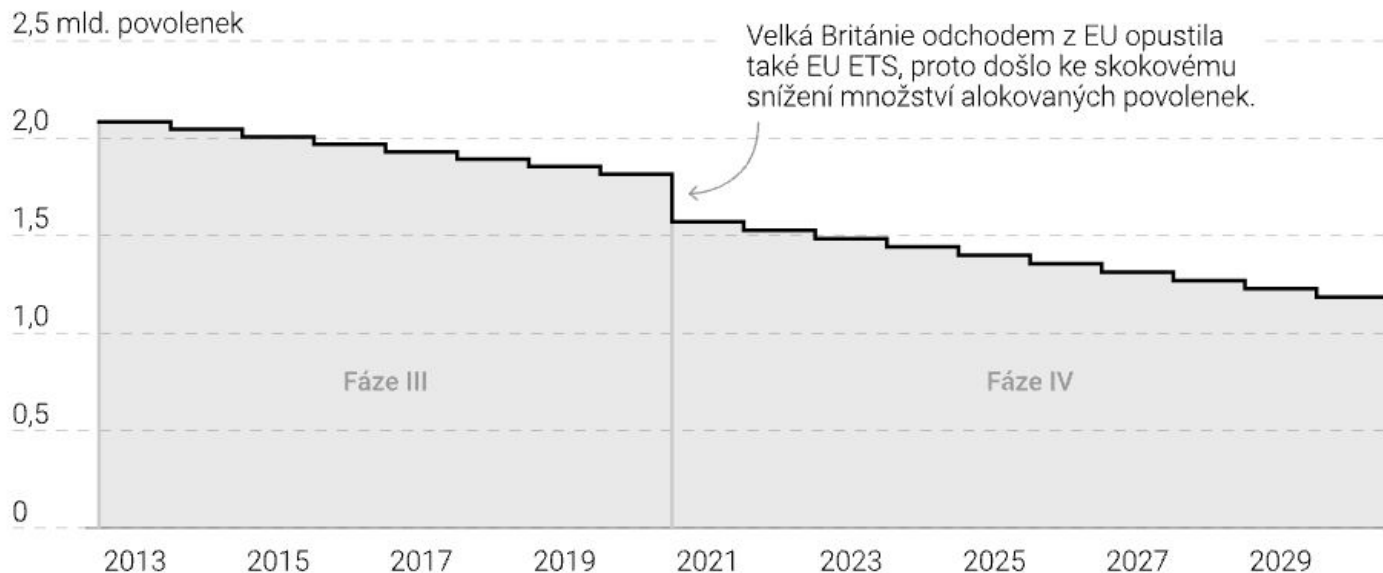

povolenky

Množství povolenek se stále snižuje, podle plánu dekarbonizace. Plnění závazků je ekonomická nutnost.

MAXIMÁLNÍ MNOŽSTVÍ ALOKOVANÝCH POVOLENEK V JEDNOTLIVÝCH LETECH

Zdroj: [Evropská komise, EU](#)

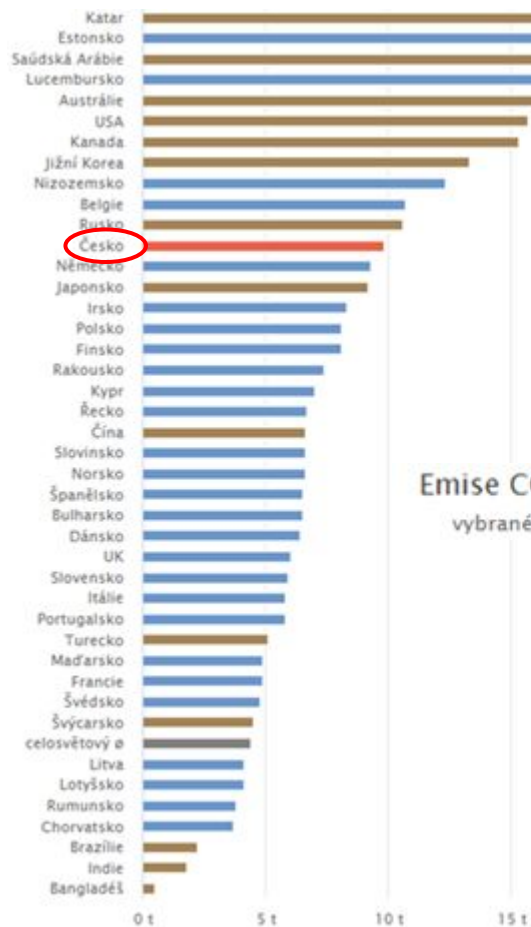
Většina energie v ČR je z uhlí. Rostoucí ceny povolenek mají dopad na peněženku každého občana.

CENA EVROPSKÝCH EMISNÍCH POVOLENEK

Cena povolenek
(EUR za tunu CO₂)

ČR je průmyslová země s vysokou energetickou náročností v emisích na obyvatele patří k nejhorším zemím na světě.

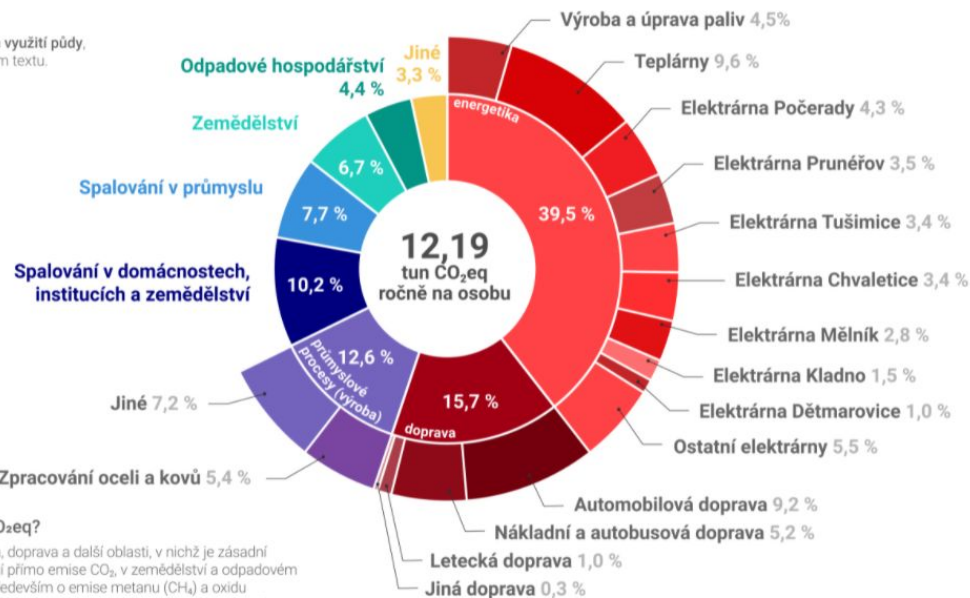

Emise CO₂ na hlavu
vybrané země, 2017

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ V ČR PODLE SEKTORŮ NA OSOBU

Celkové emise ČR za rok 2018

Nezobrazujeme
emise z lesnictví a využití půdy,
více v doprovodném textu.

Co znamená CO₂eq?

Zatímco energetika, doprava a další oblasti, v nichž je zásadní spalování, produkují přímo emise CO₂, v zemědělství a odpadovém hospodářství jde především o emise metanu (CH₄) a oxidu dusného (N₂O). Ty se přepočítávají na množství oxidu uhličitého, které by mělo stejný oteplovací efekt (ekvivalent CO₂).

VERZE 2021-06-11 LICENCE CC BY 4.0
více info na faktaoklimatu.cz/emise-cr-detail

zdroj dat: Evropská agentura pro životní prostředí

Dekarbonizace transformuje společnost, přináší kulturu osobní spoluodpovědnosti za stav světa.

Mapa systémových vazeb a souvislostí, které je třeba vzít v potaz, chceme-li zastavit klimatickou změnu.

VERZE 2021-08-15

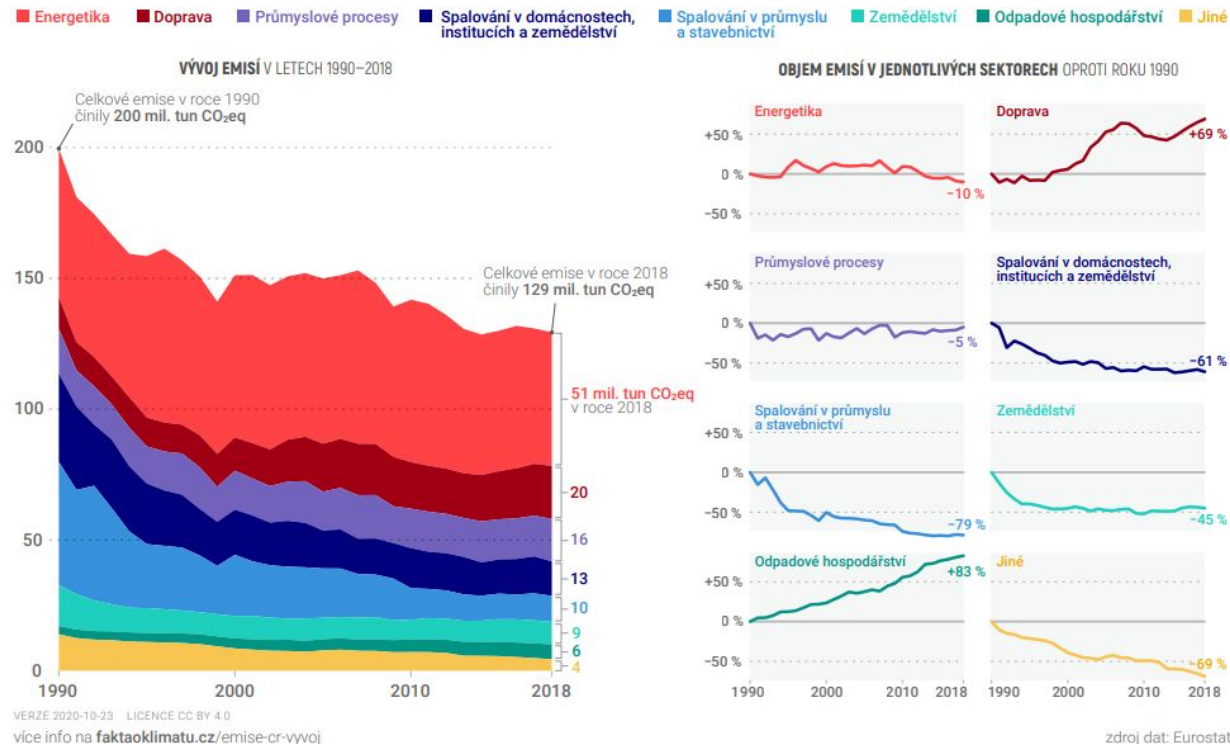
více info na faktaoklimatu.cz/nizkouhlikova-spolecnost

zdroj informací: kniha There is No Planet B (Mike Berners-Lee)

Dekarbonizace, opírající se o individuální rozhodnutí funguje, selháváme v koordinaci a strategickém řízení.

VÝVOJ EMISÍ V ČR V LETECH 1990–2018

Emise **nejvíce klesaly v 90. letech** díky opouštění těžkého průmyslu. Od roku 2000 spíše stagnují.

Nutnou podmínkou dekarbonizace je jasný leadership politických elit, které vytváří prostor pro diskusi a hledání nejvhodnějších řešení.

ČR pro dosažení cílů zpracovala politiku ochrany klimatu. Vláda tuto politiku prakticky ignoruje.

Hlavní cíle Politiky ochrany klimatu v ČR

Hlavním cílem Politiky je stanovit vhodný mix nákladově efektivních opatření a nástrojů v klíčových sektorech, které povedou k dosažení cílů ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů následovně:

- snížit emise ČR do roku 2020 alespoň o 32 Mt CO₂ekv. v porovnání s rokem 2005;
- snížit emise ČR do roku 2030 alespoň o 44 Mt CO₂ekv. v porovnání s rokem 2005

Dlouhodobé indikativní cíle Politiky ochrany klimatu v ČR

- směřovat k indikativní úrovni 70 Mt CO₂ekv. vypouštěných emisí v roce 2040;
- směřovat k indikativní úrovni 39 Mt CO₂ekv. vypouštěných emisí v roce 2050.

Pokud chceme změnu musíme ji aktivně řídit.

Velká Británie - dekarbonizace je strategickou prioritou.

Ministerstvo energetiky a klimatické změny

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-of-energy-climate-change>

Pro občany, firmy, municipality - nástroj pro hledání cesty - strategií jak dosáhnout do roku 2050 80% úspory emisí oproti roku 1990

<http://2050-calculator-tool.decc.gov.uk/#/home>

- **Edukace a široké zapojení do snižování emisí = cesta k ekonomickým benefitům a prosperitě.**

Změnu realizují města, obce, firmy, občané (ne státy)

Dobrovolné vzdělávací a organizační opatření a administrativní činnost

- potenciál úspor provozními a organizačními opatřeními a koordinací. až 27% energie

Místní agenda 21 (MA21) - zlepšování kvality veřejné správy

<https://ma21.cenia.cz/>

EMAS - systém enviromentálního managementu

https://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Přístup je vždy celostní - multioborální - strategický = Nutná koordinace konkrétních řešení

Vytváření akčních plánů - naplňování společných strategických závazků

- odpovědné plánování a investování vedoucí k emisní neutralitě (-80% do r. 2050 oproti r.1990)

Pakt starostů a primátorů - závazek vést město, obec k emisní neutralitě

<https://www.covenantofmayors.eu/en/>

metodiky, průvodce “jak vytvořit akční plán pro udržitelnou energii” (vznik 2010)

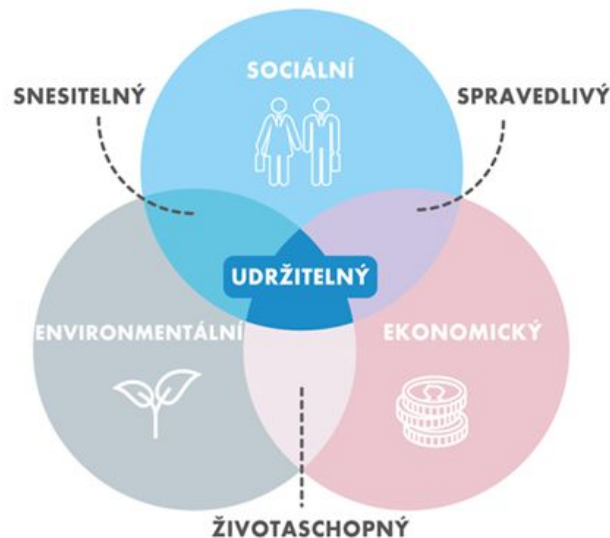
[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pakt_starostu_a_primatoru/\\$FILE/SOPSZP-seap_guidebook-20151217.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pakt_starostu_a_primatoru/$FILE/SOPSZP-seap_guidebook-20151217.pdf)

nástroje - [DECC 2050 Calculator Tool](#)

Strategický rámec ČR 2030 - cíle nelze naplnit bez společného plánování pro území větší než obec a menší než kraj - **potřebný vznik “spádových území”**.

Dopady klimatické prokrastinace ČR nejvíce dopadají na sociálně nejslabší s nejmenší uhlíkovou stopou.

Pilíře udržitelného rozvoje

Zdroj: OSN

Stávající postup není ani životaschopný, ani snesitelný, ani spravedlivý.
Bez vyváženého udržitelného rozvoje hrozí rozvrat společenské smlouvy a tím i ohrožení svobody a demokracie v ČR.

Ignorováním problému problém nezmizí jen se transformuje do jiné podoby.

Globální propojený svět vyžaduje schopnost globální spolupráce - koordinace, ale používat lokální - místní řešení.

Myslet globálně, jednat lokálně.

**Naše úkoly za nás nikdo nevyřeší.
Všichni měníme svět.
Není malých rolí.**

**Máme znalosti, máme dovednosti, máme strategie.
Chybí odvážný leadership, který pomůže dovednosti a strategie používat a globálně spolupracovat.**

Udržitelný rozvoj je programovou prioritou Zelených a koalice Pirátů se Starosty.